

Časopis PRVEJ STAVEBNEJ SPORITELNE

DOMA

4
2016

Vyzdobte si
SVIATKY

Trendové
DVERE INAK

Farebná zima
V ZÁHRADE

ZUZANA HAASOVÁ:
**NÁPAD JE VIAC
AKO MÓDNY TREND**

06

NÁPAD JE VIAC AKO MÓDNY TREND

Vo svojom bývaní uprednostňuje nápaditosť a originalitu. No pokiaľ ide o Vianoce, je skôr „klasička“.

Najkrajšími sviatkami roka sa nechá rada opantať. Ako býva Zuzana Haasová a ako bude tráviť vianočné chvíle tento rok?

18

FAREBNÁ ZIMA V ZÁHRADE

Keď sa povie „zima v záhrade“, zväčša si predstavíme zasnežené vetvičky stromov. V tom horšom prípade dokonca monotónnu „šed“ . No aj v zimných mesiacoch nás môže záhrada prekvapiť sviežimi farbami.

24

12 x VIANOČNÁ VÝZDOBA

Ste radi obklopení slávnostnou atmosférou? Potom sa inšpirujte našimi tipmi. Povieme vám, na čo by ste pri zdobení príbytku určite nemali zabudnúť, ale i to, ako si vyrobiť vlastný adventný kalendár.

- 3 Príhovor
- 4 Aktuálne
- 6 Čo o nich (asi) neviete
Ako býva Zuzana Haasová
- 8 Na návšteve
Úsporné bývanie v horách
- 11 Otázky a odpovede
- 12 Rady a tipy
Aby komín prinášal domu šťastie
- 14 Téma
Trendové posuvné dvere
- 16 Novinky
- 18 DOMáci záhradkár
Farebná zima v záhrade
- 20 Na návšteve
Ukážková obnova bytového domu
- 24 Nápady a inšpirácie
12 x vianočná výzdoba
- 26 Nápady a inšpirácie
Výroba adventného kalendára
- 30 Naše skúsenosti
Práca, ktorá nabíja energiou
- 31 Zabavte sa a vyhrajte

Vážené čitateľky a čitatelia,

v ostatných týždňoch a mesiacoch čoraz častejšie čítam a počúvam, že byty na Slovensku sa predávajú ako horúce rožky. Vecne vzaté, súhlasím i nesúhlasím. Byty, staršie aj novšie, sa naozaj predávajú tak dobre, ako už dávno nie. Takpovediac z papiera, presnejšie z výkresov architektov a projektantov. Ešte skôr, než sa začnú stavať.

Čím je to spôsobené? Okrem potrieb neustále sa rozrastajúcej populácie sú to hlavne úverové podmienky. Predovšetkým historicky rekordne nízke úrokové sadzby úverov na bývanie. Aj tak si však myslím, že navzdory výhodným podmienkam si nikto nekupuje byt ako jedlo na večeru. Ani tí, ktorí si ho chcú zaobstarať ako investíciu, a už vôbec nie tí, čo v ňom chcú prežiť zvyšok svojho života.

Väčšina ľudí sa na takéto vážne rozhodnutie najskôr dôkladne pripraví. Napríklad tak, že si vyberie pre seba najvýhodnejší úver, ale i dôsledným sporením. Po tom, ako Národná banka Slovenska oznámila, že financovanie 100 % ceny nehnuteľnosti prostredníctvom hypotekárneho úveru už nebude možné, je najaktuálnejšia práve kombinácia týchto dvoch modelov. Dnes platí, že kupujúci si musí 20 až 30 % z ceny nehnuteľnosti zabezpečiť z iných zdrojov, ako je úver na bývanie. Napríklad zo sporenia (pričom naše stavebné sporenie stále patrí k najvýhodnejším na trhu) alebo prostredníctvom úveru bez založenia nehnuteľnosti. Aj v tomto je naša ponuka jednou z najlepších – nielen pokiaľ ide o výšku, ale aj cenu poskytnutých peňazí.

Zostáva len veriť, že ak v nasledujúcom roku bude chcieť štát s cieľom predísť vytváraniu realitnej bubliny opäť regulovať našu snahu priblížiť vlastné alebo lepšie bývanie čo najširším vrstvám obyvateľstva, urobí to citlivo a zmysluplne. A najmä dúfať, že prípadnému rozhodnutiu bude predchádzať odborná diskusia s bankovým sektorom. Také je moje osobné želanie pre blížiaci sa rok 2017. A vám, milí čitatelia a čitateľky, želim do nového roka pevné zdravie a len samé správne rozhodnutia.

Ing. Imrich Béreš,
predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

Svoje

STAVEBNÉ SPORENIE sledujte ONLINE

Využite našu novú službu „Moja PSS“ a majte vďaka nej prehľad o svojich vkladoch na zmluve o stavebnom sporení, ich zhodnocovaní, úrokoch či pripisovaní štátnej prémie. Umožníme vám sledovať aj vývin vášho úveru od podania žiadosti až po jeho splatenie. Skrátka, máme tu moderné riešenie pre váš komfort v online prostredí.

Po prihlásení uvidíte:

- Informácie o svojom stavebnom sporení alebo úvere.
- Údaje o stavebnom sporení svojho dieťaťa či detí.
- Dôležité informácie o úvere, v ktorom figurujete v pozícii spoludlžníka alebo ručiteľa.
- Samozrejme, cez Moja PSS môžete využívať aj všetky výhody online Sporenia Lišiak:
 - sporenie bez akýchkoľvek poplatkov,
 - výhodné a bezpečné zhodnotenie svojich vkladov,
 - prístup k svojim peniazom kedykoľvek.

Do „Moja PSS“ môžete vstúpiť tromi rôznymi spôsobmi. Vyberte si ten, ktorý vám vyhovuje najviac:

Cez internet

- Ak máte Sporenie Lišiak, svoje zmluvy si môžete aktivovať po prihlásení sa do portálu Moja PSS.
- Ak nemáte Sporenie Lišiak, vyplníte formulár, ktorý sa nachádza na stránke www.pss.sk. Onedlho sa vám ozve náš obchodný zástupca a spoločne doriešite formality.

Telefonicke

- Zavolajte do Centra telefonických služieb na číslo 02/58 55 58 55.
- Naši operátori sú vám k dispozícii od pondelka do piatka od 8.00 do 17.00 hod.
- Spoločne vyplníte formulár a zhrádku na to vás budeme kontaktovať kvôli podpísaniu dokumentov.

- Miesto a termín stretnutia si vyberiete sami.

Osobne

- Aktiváciu zmlúv do Moja PSS si môžete na počkanie vybaviť u našich obchodných zástupcov.
- Kontaktujte svojho obchodného zástupcu. Stretnutie s ním si dohodnete kedykoľvek a kdekoľvek vám to bude vyhovovať.
- Alebo navštívte ľubovoľnú kanceláriu obchodných zástupcov PSS.
- Nezabudnite si so sebou zobrať občiansky preukaz a mobilný telefón.

Viac informácií získate na www.pss.sk.

AJ VY SI MÔŽETE DOPRIAť LEPŠIE BÝVANIE

Naša úverová ponuka je mimoriadne pestrá. Snažíme sa, aby si z nej každý mohol vybrať niečo pre seba. Veríme, že vďaka nej si aj vy dokážete splniť svoje sny o lepšom a kvalitnejšom bývaní.

1

ÚVERY na modernizáciu bývania

Finančné prostriedky zo stavebného sporenia sa najčastejšie používajú na obnovu alebo prestavbu už existujúceho bývania. Zamerali sme sa na to, aby sme vám dokázali požičať viac financií a za výhodnejších podmienok ako iné banky. Bez založenia úveru bytom alebo rodinným domom poskytneme:

- do 50 000 € – nášmu sporiacemu klientovi
- do 45 000 € – tomu, kto zodpovedne spláca alebo už splatil iný úver v PSS alebo v akejkoľvek inej banke
- do 15 000 € – novému klientovi, ktorý nespóruje, ani nespláca žiadny úver

2

ÚVERY na kúpu či výstavbu nehnuteľnosti

Tento typ úverov na bývanie je určený predovšetkým na kúpu alebo výstavbu nového bývania. Má nižšiu úrokovú sadzbu ako predchádzajúci typ úveru, požičané prostriedky je však potrebné zabezpečiť založením nehnuteľnosti v prospech banky. Výhodou týchto úverov je:

- nízka úroková sadzba a až 30-ročná doba splatnosti
- nízke mesačné splátky, ktoré si môžu dovoliť aj ľudia s nižšími príjmami
- maximálna výška úveru predstavuje 170 000 €, pre manželov až do 340 000 €
- 90 % z požičaných prostriedkov máte k dispozícii **bezprostredne po podpise úverovej zmluvy**, zvyšok po zdokladovaní využitia

3

ÚVERY na zariadenie domácnosti

Sú určené na kúpu nábytku, kobercov, čiernej či bielej elektroniky, skratka všetkého, čo túžite mať vo svojej domácnosti. Čaká na vás:

- nízka a počas celej doby splácania **garantovaná úroková sadzba**
- výška úveru do 7 000 €
- aj **bez ručiteľa**, bločkov či faktúr

4

ÚVERY pre seniorov

Prostriedky na bývanie požičiame aj starším ľuďom. Dokonca až do veku 68 rokov, aj bez predchádzajúceho sporenia.

5

ÚVERY na obnovu bytového domu

V obnovenom bytovom dome sa býva lepšie, krajšie, zdravšie, bezpečnejšie a hlavne lacnejšie. Na energiách ušetríte 50 %, v niektorých prípadoch aj viac. Stáva sa, že úspory na energiách pokryjú aj celú splátku úveru.

- **úroková sadzba** úverov na obnovu bytových domov už od 1,49 % ročne
- **doba splatnosti** úveru trvá od 7 do 30 rokov
- **fixácia úrokovej sadzby** môže byť od jedného roka až po celú dobu splatnosti
- úver **netreba zakladať** domom ani bytmi

NÁPAD JE VIAC AKO MÓDNY TREND

V rozhovore so Zuzanou Haasovou viackrát zazneli v súvislosti s bývaním slová ako kompromis, systém, vlastný nápad. Samu seba charakterizovala ako sedliačku, pohodľáčku a cirkusáčku. S takouto bezprostrednosťou sa rozhovorila nielen o sebe, ale aj svojom domove.

Prijať kompromisné riešenie je tak trochu vysoká škola diplomacie. Ovládajte toto umenie aj v oblasti bývania?

Áno, asi odmalička. Spolu s dvoma staršími sestrami sme sa totiž delili o detskú izbu v klasickom trojizbovom byte. Najstaršia sestra Iva, ktorá je dnes textilnou dizajnérkou, mala veľký stôl pri okne. Na ňom kreslila a rysovala, výkresy boli občas rozložené po celej izbe. Keď začala chodiť do školy prostredná Monika, pri okne pribudol ďalší stôl. Neskôr som mala vlastný stolík aj ja. A keďže sme všetky mali svoj vlastný životný rytmus, museli sme si nájsť systém, ako ich zladíť.

Detská izba je už dávno minulosťou. Akú úlohu zohrávajú kompromisy vo vašom súčasnom bývaní?

S kompromismi žijem vlastne dodnes. Bez nich a bez trošky čierneho humoru si naše manželstvo ani neviem predstaviť. Už sedem rokov bývame na vidieku, v rodinnom dome neďaleko od Bratislavy. V čase, keď sme začínali stavať dom, som bola veľmi pracovne vyťažená. Neras sa stalo, že som sa prišla pozrieť, ako stavba pokračuje, a mala som pripomienky k tomu, ako je urobené to či ono, prečo je to tak, ako to je, a nie ináč. Sporné veci sme si ale dokázali vysvetliť. Ak boli moje nápady lepšie, manžel ustúpil, ak nie, uznala som, že má pravdu on.

Treba aj po siedmich rokoch počúvať argumenty toho druhého?

U nás to platí stále. Už aj preto, že moje a manželove názory na bývanie sa líšia. On chce, aby sme mali všetko hotové hneď, bez

zbytočných „kudrliniek“. Ja chcem, aby naše bývanie bolo iné, ako sú ostatné domy. Snažím sa náš domov vyšperkovať vlastnými nápadmi, nepozerám sa na to, čo predpisujú najnovšie trendy.

Manžel nie vždy akceptuje moje predstavy, no kým nenájdeme riešenie, ktoré sa páči obidvom, radšej sa pustíme do niečoho iného. Napríklad luster sme namontovali až po dvoch rokoch, keď sa našiel taký, ktorý sa páčil nám obojom. No a dodnes sme sa nedohodli na záclonách...

Ste herečka, tanečníčka, speváčka. Ovplynula vaša profesia vaše bývanie?

Určite. Už moja babička hovorila, že som cirkusáčka – a to mi aj zostalo. Otvorený priestor na prízemí domu slúži ako skúšobňa pre našu kapelu. Doma mám uskladnené aj kostýmy a hudobné nástroje, ktoré využíva moja kapela The Susie Haas Band, prípadne ich potrebujeme na divadelné predstavenia Divadla Haaf. V poslednom čase sme sa zamilovali aj do starých nefunkčných hudobných nástrojov, pre ktoré hľadáme nové využitie. Napríklad z trumpiet, túb a starých gramofónov sa chystáme vyrobiť lampy a lustre. Staré klavírne krídlo zavesíme na stenu, zmení sa na knižnicu.

Zuzana Haasová
(35)

- Moderátorka, speváčka, spisovateľka, režisérka, divadelná, dabingová a televízna herečka.
- Už ako šesťročná hrala v televíznych inscenáciách.
- Hrala v seriáloch Silvánovci, Duchovia, Ordinácia v ružovej záhrade, Panelák.
- Pôsobila v rádiu Twist, rádiu Devín.
- Venuje sa osвете a píše články o diabete.
- Napísala knihu Ďakujem mojim múzom.
- Založila kapelu The Susie Haas Band.
- Je autorkou, herečkou, organizátorkou divadelného súboru Divadlo Haaf.
- Dokončuje knižku pre deti Cirkus Romána aj s CD.

„Naše Vianoce sú naozajstným sviatkom rodiny. Sú plné svetla, úsmevov, lásky, zábavy, mandarínok, voní a tepla z kozuba.“

S rodinou a domovom nepochybne súvisia aj najkrajšie sviatky roka – Vianoce. Ako sa na ne popri všetkých povinnostiach pripravujete?

Vianoce mám veľmi rada. Som vianočná maniačka. Doslova. Rok čo rok ma pohltí vianočné zdobenie celého domu. Uvedomujem si, že je to možno až gýčové, ale na druhej strane, všetko je decentné, jednoduché, zladené do jemných tónov. Ozdoby sú všakové, no najviac si vážim tie, ktoré mám od starých rodičov. Také krásne vianočné gule už dnes určite nekúpíte.

Kto u vás varí počas sviatkov?

Je to kolektívna záležitosť. Spolu s dcérou Romankou máme na starosti pečenie, varenie kapustnice a výrobu nealkoholického domáceho vaječného likéru. Manžel Martin pripravuje šalát podľa rodinného receptu.

Bez ktorej melódie si neviete predstaviť Vianoce?

Pred štedrou večerou hráme s Romankou – ona na klavíri a ja na akordeóne – Tichú noc. Manžel dostane do rúk triangel. Vždy prítom prevracia očami a my dve sa na tom vynikajúco zabávame.

Darčeky sú veľká vianočná téma, najmä pre deti. Mnohí dospelí hovoria, že majú väčšiu radosť z rozdávania než z prijímania darčiekov. Platí to aj u vás?

Vianočné darčeky nakupujem počas celého roka, posledné najneskôr v októbri. Vďaka tomu mám potom čas na ostatné veci, bez naháňačiek a zbytočných stresov. Samozrejme, zbožňujem obdarovávať – to však po celý rok. Pod vianočným stromčekom máme vždy veľké množstvo darčiekov. Sú divoko zabalené, popísané príbehmi. Môjho manžela som Vianocami úplne omámila. Keď som ho spoznala, nemal tieto sviatky rád. Teraz sa teší a vymýšľa prekvapenia pre nás obe.

Sú Vianoce príležitosťou aj na stretnutie s rodinou?

Určite. Na Štedrý večer vždy ideme k mojej mamičke, kde sa stretávam so sestrami a ich rodinami. Rozprávame sa a zabávame, kým nezaspíme. Vždy sa veľa nasmejeme, neraz nám tečú slzy od šťastia. Naše Vianoce sú naozajstným sviatkom rodiny. Každý rok sú plné svetla, úsmevov, lásky, zábavy, mandarínok, voní a tepla z kozuba.

Máte v tej trme-vrme čas na vianočné zvyky?

Samozrejme, nikdy nechýba rozkrojené jablčko, med, obliátky. Doma zachováme všetky zvyky a tradície. Verím, že ak ich dodržiavame tak, ako ich pred rokmi dodržiavali naše staré mamy a starí otcovia, vzniká veľmi dôležité puto s tými, ktorí tu už síce nie sú, ale stále ich máme v svojom srdci.

Text: Oldřiška Luptáková

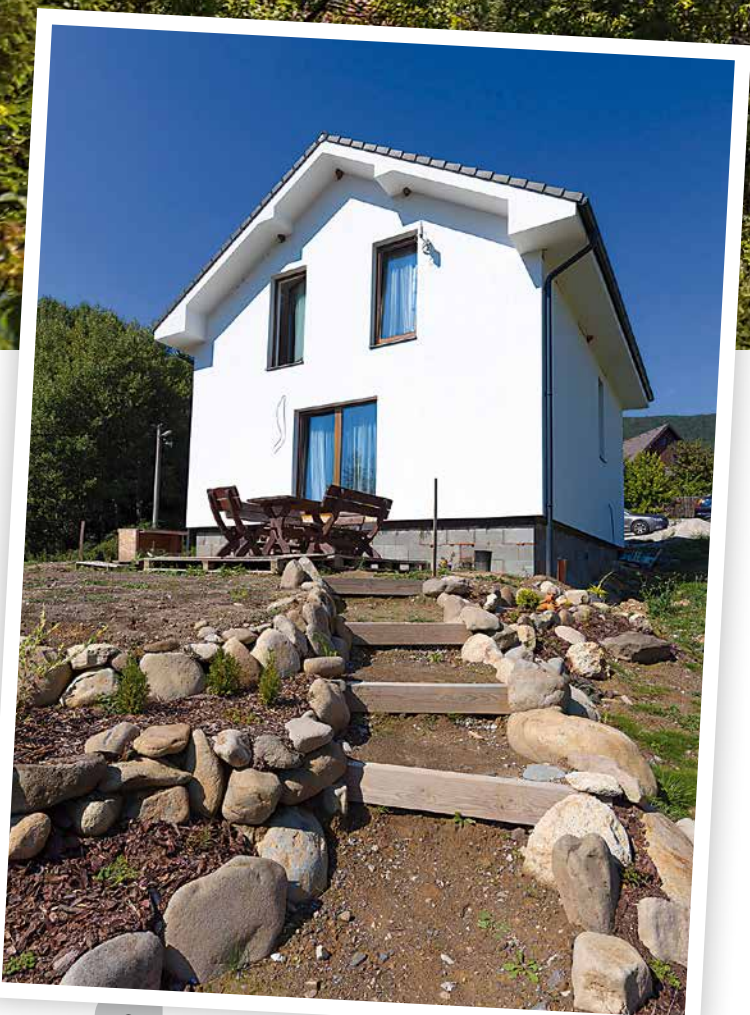
Foto: Maroš Ďatko, archív Zuzany Haasovej

Dom ako slnečníca

ÚSPORNÉ BÝVANIE V HORÁCH

Žili v priestranom byte v Banskej Bystrici, no neboli v ňom úplne spokojní. Preto premýšľali, kde by mohli nájsť svoje šťastie. Po zrelej úvahe sa rozhodli zmeniť vzduch. Stredoslovenskú metropolu vymenili za vysokohorskú dedinku.

Cesta autom z Banskej Bystrice do Kordíkov (845 m n. m.) trvá necelú štvrt hodinku. Vede cez Tajov, dedinu, ktorá dala svetu vynálezcu Jozefa Murgaša a Slovensku spisovateľa Jozefa Gregora Tajovského. Čím ďalej do hôr, tým je cesta užšia. Na samom konci si už autá musia dávať v jazde prednosť.

Bolo treba rozhodnúť

„V jednom okamihu sa náš život dostal akoby na križovatku. Rozhodovali sme sa medzi bytom a rodinným domom, medzi mestom a dedinou, medzi životom v zhone a pohodou v prírode. Vybrali sme si to druhé riešenie,“ hovorí vlastník nového rodinného domu Ondrej Škulec, ktorého aj s manželkou a dvomi deťmi život priviedol do horskej dedinky, kde medvede

Šikovné financovanie

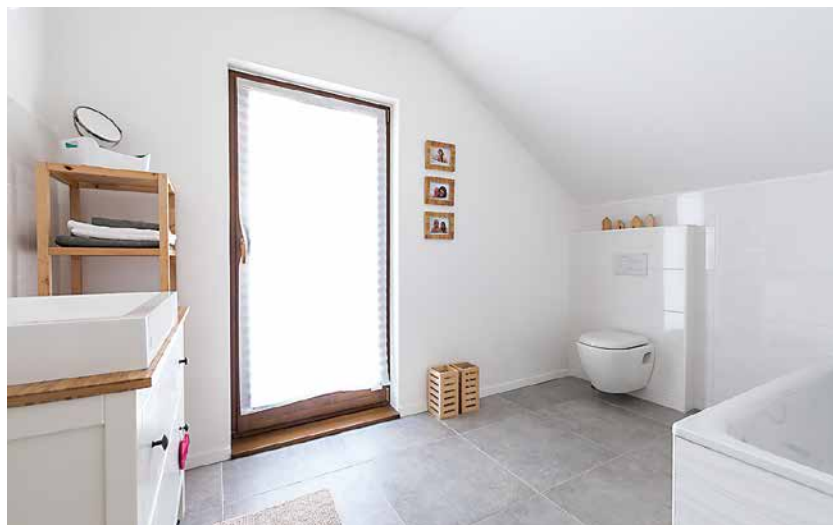
„Hľadali sme také riešenie, aby sme na kúpu pozemku a naštartovanie výstavby potrebovali čo najmenej vlastných prostriedkov. Tie sme si chceli nechať až na zariadenie interiérov. Mali sme šťastie, že sme spoznali šikovného obchodného zástupcu Prvej stavebnej sporiteľne. Andrej Mojžiš nám poradil postupné financovanie, vybavil za nás všetky potrebné formality a umožnil nám rýchle získanie úverových prostriedkov.“

dávajú dobrú noc a kde sa v zime pre zálahy snehu niekedy ani nedá vyjsť z domu. „Nešli sme úplne do neznáma. Máme tu viacero priateľov, ktorí nám pomohli s výstavbou domu i jeho zariadením. Milujeme prírodu a vyhovuje nám miestna klíma, hoci je tu v priemere o 5°C menej ako na pohorí,“ dopĺňa ho manželka Lucia.

Pozemok na svahu

Stavebný pozemok našli hneď na začiatku obce, vedľa cesty. Vyhovovala im poloha aj cena. Pozemok je síce svahovitý, ale nebolo náročné upraviť ho tak, aby bol vhodný aj na výstavbu domu. Napokon, sú tu aj strmšie pozemky a domy na nich stoja. Samozrejme, základy má pevné, aby odolal náročným podmienkam na svahu aj nástrahám počasia v horách. Na prvý pohľad zaujme aj strecha, ktorá je tiež nezvyčajne strmá. Je to kvôli tomu, aby bezpečne zvládla množstvo snehu, ktoré tu každý rok napadne. Domáci sa rozhodli medzi bungalovom a poschodovým domom. Keďže stavali na svahu, prízemná stavba s väčšou podlahovou plochou nepripadala do úvahy. Preto sa rozhodli pre dvojpodlažný domček. Na podlahovej ploche 126 štvorcových metrov sa na prízemí nachádza kuchyňa, obývačka, technická miestnosť, šatník, kúpeľňa s toaletou a na poschodí spálňa, dve detské izby a ďalšia kúpeľňa. Všetky miestnosti sú zariadené v bielych a svetlozemitých farebných tónoch.

Tepló a ešte teplejšie

„Projekt domu sme vybrali z katalógu, ale trochu sme ho upravili podľa našich predstáv. Prikreslili sme si napríklad šatník, upravili sme schody. Jeho najväčšou prednosťou je však to, že napriek náročným poveternostným podmienkam, ktoré v Kordíkoch panujú po väčšinu roka, nie je náš dom náročný na energie,“ pokračuje O. Škulec. Steny sú zateplené a veľké francúzske okná s päťkomorovým rámom, ktoré siahajú až po zem, dovnútra prepúšťajú množstvo svetla. Pasívnemu zisku tepla zo slnečného žiarenia pomáha aj orientácia domu. Tento dom je, obrazne povedané, ako slnečnica, ktorá sa otáča za zdrojom svetla a tepla. O vykurovanie sa stará teplovzdušný kozub. Stačí, keď sa v ňom popoludní zakúri a teplo v dome vydrží až do rána. Pomáhať by mu malo aj elektrické podlahové kúrenie. Majitelia ho však doteraz ešte nikdy nevyužili. Nebolo totiž treba.

Keď sú obyvatelia šťastní

Stavba síce vonia novotou, ale nie je ešte úplne dokončená. Vonku čakajú na majiteľov ďalšie práce. Na juhozápadnej strane domu pribudne terasa v tvare písmena L. Ani pozemok ešte nie je zarovnaný a chýba mu tráva aj plot. Majitelia plánujú založiť skalku a rozširovať sa bude aj záhradka. Snom domácej panej je oddeliť sa trochu od cesty. Tá síce nie je príliš frekventovaná, ale predsa len je to cesta. Verí, že riešením bude plot obrastený brečtanom. Mimochodom, k stavebnému virvaru na Kordíkoch prispievajú aj miestne lastovičky. Len čo Škulcovci zakryli múry domu strechou, pod previsom začali budovať svoje hniezda. Keby len jedno-dve, ale ony začali stavať po celej dĺžke steny. Vždy, keď sa im po niekoľkých bobuľkách hliny prilepených na fasádu domu prestalo niečo pozdávať, začali o kúsok ďalej. A tak je fasáda pod strechou posiatá hlinenými bodkami.

„Úprimne, hlinené guľôčky na stene sa mi príliš nepáčia, ale lastovičky sú chránené a, navyše, sú to milé tvory. Inak na našom novom bývaní nenachádzam žiadne mínus. Prestahovali sme sa do väčšieho, deti sú na čerstvom vzduchu, v záhradke si dopestujem, čo potrebujem. Sme tu jednoducho šťastní,“ uzatvára Lucia Škulcová.

Text: Robert Juriš

Foto: Miro Pochyba

AKO FUNGUJE POSTUPNÉ FINANCOVANIE

záložným objektom je pozemok a stavba, bez potreby zakladať akúkoľvek ďalšiu nehnuteľnosť

pri posudzovaní zabezpečenia úveru PSS akceptuje budúcu hodnotu nehnuteľnosti

pri stanovení hodnoty nehnuteľnosti sa nezohľadňuje jej geografická poloha, čo je výhoda najmä v prípade menších miest a obcí

maximálna výška úveru je až do 100 % z budúcej hodnoty nehnuteľnosti

cieľová suma pre manželov a partnerov je až 340 000 € na financovaný objekt

možnosť získať úver bez počiatočného vkladu či predchádzajúceho sporenia

VY SA PÝTATE... ...MY ODPOVEDÁME

Na otázky čitateľov
odpovedá
Mgr. Andrej Vida,
vedúci odboru manažment produktu
Prvej stavebnej sporiteľne

Kúpa elektrospotrebičov

Pred deviatimi rokmi sme si zobrali stavebný úver na kúpu bytu a v súčasnosti by sme potrebovali nové kuchynské elektrospotrebiče. Keďže máme u vás ďalšie stavebné sporenie, ako ho môžeme zužitkovať čo najlepšie?

Renáta Petříková, Čadca

Na vybavenie domácnosti novými spotrebičmi vám odporúčam využiť náš spotrebiteľský úver a stavebné sporenie si ponechať na prípadné väčšie investície do budúcnosti. Ako naša dlhoročná klientka získate úver s tými najlepšimi podmienkami. Určite oceníte jeho nízku a počas celej doby splácania nemennú úrokovú sadzbu, ktorá bude pre vás znamenať nízke mesačné splátky. Úver na zariadenie domácnosti môžete využiť nielen na kúpu elektrospotrebičov, ale aj na zaobstaranie ďalších bytových doplnkov. Môžete si takto zadovážiť napríklad nábytok, sedačku, koberec, osvetlenie, prípadne čiernu techniku.

Splácanie úveru pri finančnej tiesni

V PSS mám úver a momentálne som sa dostala do zlej finančnej situácie. Môžem požiadať o prerušenie splácania? Ak áno, ako mám postupovať a na ako dlho budem môcť splácanie odložiť?

Petra Jankovičová, Michalovce

Najlepšie urobíte, ak budete situáciu riešiť bezodkladne. Oslovte ktoréhokoľvek nášho obchodného zástupcu, ktorý vám pomôže spísať žiadosť o odklad či zníženie splátok. Každú takúto žiadosť posudzujeme individuálne. Dôvodom odkladu splácania môže byť napríklad strata zamestnania, dlhodobá PN alebo materská dovolenka. Štandardná doba odkladu splátok je šesť mesiacov, no v mimoriadnych prípadoch môže byť táto doba predĺžená až na dvanásť mesiacov.

Kúpa nehnuteľnosti v zahraničí

Už viac než päť rokov máme stavebné sporenie a nasparené peniaze by sme chceli použiť na kúpu domu v zahraničí. Je to možné?

manželia Púchovskí, Štúrovo

Ak ste počas sporenia získavali aj štátnu prémii, bude pre vás výhodnejšie ešte nejaký čas počkať. Pred uplynutím 6-ročnej lehoty sporenia totiž nemôžete použiť pripísanú štátnu prémii na kúpu nehnuteľnosti v zahraničí. Po šiestich rokoch od uzatvorenia zmluvy o stavebnom sporení už účel použitia dokladovať nemusíte a nasparené peniaze môžete použiť na čokoľvek.

Napište nám

Máte aj vy otázku súvisiacu so stavebným sporením v Prvej stavebnej sporiteľni? Radi vám odpovieme, stačí sa spýtať.

Svoje otázky posielajte:

→ buď e-mailom na adresu doma@pss.sk,

→ alebo poštou na adresu Prvá stavebná sporiteľňa (časopis DOMa), Bajkalská 30, P. O. Box 48, 829 48 Bratislava 25.

ABY KOMÍN PRINÁŠAL DOMU ŠŤASTIE

Aj keď to tak na prvý pohľad nevyzerá, komín je dôležitou súčasťou nášho domova. Ovplyvňuje nielen náš pocit komfortu a zdravie, ale aj bezpečie nášho majetku. Ako sa postarať o to, aby nám slúžil tak, ako má?

Na to, že s komínom nie je niečo v poriadku, nás môže upozorniť viacero signálov. Tie, ktoré súvisia s povesnosťami vplyvmi, zbadáme pomerne ľahko. Ak je narušené murivo, vypadávajú tehly, z ktorých je komín vymurovaný, drobí sa malta medzi nimi, treba rozpadnuté murivo rozobrať, zvyčajne až k podlahe podkrovia, a znova komín vymurovať plnými, dobre vypálenými tehliami. Rovnako treba odznova vymurovať aj kryciu dosku. Horšie je to s poruchami, ktoré nevidno, pretože sa nachádzajú vo vnútri komína. Môže nás na ne upozorniť napríklad murivo, ktoré nájdeme pri vyberaní popola. Zvyčajne vypadáva z prasklín, ktorými môžu spaliny prenikať až do miestnosti. Zlovestným signálom sú aj tmavé škvrny od dechtu, ktoré sa vytvárajú okolo dvierok vedúcich do komína alebo sa objavujú na murive. A ak zistíte, že vaše vykurovacie teleso hreje stále menej a menej, napriek tomu, že svedomito kúrite, rozhodne zavolajte

kominára. Váš komín to potrebuje. V prípade, že máte starý nevyložkovaný komín, na ktorý je napojený pôvodný spotrebič (napríklad sporák), komín vyložkovať netreba. Ak však došlo k výmene spotrebiča za nový, komín musí byť vyložkovaný po celej výške. Navyše podlieha kolaudácii a revízií od revízneho technika. Ak ide o novopostavený komín, musí byť minimálne dvojvrstvový, musí mať teda vložku a plášť.

Začmudený návštevník

Dymovod komína je neustále zanášaný spalinami. Cestu, ktorou by mali spaliny odchádzať, zužujú okrem sadzí a dechtu aj pavučiny či uhynuté vtáctvo. A čím je priemer dymovodu menší, tým je únik spalín pomalší, ťažší. Navyše sa tak znižuje ťah pece alebo spaľovacieho kotla a pôsobením vysokej teploty sa usadeniny v komíne môžu vznietiť a spôsobiť požiar. Štatistiky varujú – osem z desiatich

Koľko to bude stáť?

- ✓ Za vyčistenie komínov pripojených k plynovým spotrebičom zaplatíte 10 – 15 €.
- ✓ Za vyčistenie komínov pripojených k plynovým spotrebičom na tuhé palivá zaplatíte zhruba 50 €.
- ✓ Vypracovanie revíznej správy bude stáť do 30 €.
- ✓ Pozor! Fyzická osoba, ktorá nezabezpečí kontrolu, čistenie a odborné preskúšanie komína, môže dostať pokutu až do výšky 99 €.

požiarov počas obdobia vykurovania spôsobil zlý stav komína alebo dymovodu. Preto by mal byť pravidelným návštevníkom každého domu s komínom kominár. Kominári spomínané riziká odstraňujú – uvoľnia a spriechodnia únikové cesty spalín. A tak ako kedysi, aj dnes využívajú pri čistení komína guľu so závažím, štetku a zrkadielko. No i do tejto oblasti už preniká technika. Vďaka digitálnym ťahomerom, meracím prístrojom na určovanie emisií a spaľovacieho procesu, rôznym druhom komínových kamier dnes kominári dokážu odhaliť aj tie najmenšie poškodenia komína a zabezpečiť tak jeho dôkladnú opravu. Okrem čistenia vykonávajú aj revíziu. Po kontrole či vyčistení komína, ale i pri nových komínoch alebo pri výmene kachlí na drevo za plynový kotol, majiteľ vždy potrebuje revíziu správu. Pri požiari alebo škode súvisiacej s vykurovacou sústavou poisťovňa totiž skúma, či mal komín platnú revíziu.

V prípade, že majiteľovi nehnuteľnosti potrebná dokumentácia chýba, mu poisťovňa plnú škodu neuhradí.

Ako zavolať kominára

Na Slovensku máme približne 300 kominárov. Na druhej strane, vyše 800-tisíc slovenských domácností má jeden alebo aj viac komínov. Znamená to, že každý kominár by mal ročne skontrolovať viac ako 2 600 komínov. Kominárov je teda naozaj ako šafranu. Možno aj preto legislatíva neurčuje, že čistenie komínov musí vykonávať iba certifikovaný kominár. Vyhláška 401/2007 stanovuje iba to, za akých podmienok môže komín čistiť prakticky ktokoľvek, kto dodrží všetky podmienky, ktoré spomínaná vyhláška predpisuje. Každý majiteľ by si mal teda túto vyhlášku svedomito preštudovať.

Text: Oldřiška Luptáková
Foto: isifa/Shutterstock

Ako často kontrolovať komín?

Pri vykurovacom spotrebiči s tepelným výkonom do 50 kilowattov:

- 1x za 4 mesiace – ak zariadenie spaľuje tuhé alebo kvapalné palivo,
- 1x za 6 mesiacov – ak zariadenie využíva plynové palivo a komín nie je vyvločkováný,
- 1x za 12 mesiacov – ak zariadenie využíva plynové palivo a komín je vyvločkováný.

Pri spotrebiči s tepelným výkonom nad 50 kilowattov:

- 1x za 2 mesiace – ak zariadenie spaľuje tuhé alebo kvapalné palivo,
- 1x za 6 mesiacov – ak zariadenie využíva plynové palivo.

Dvere inak

KLASIKE RASTIE KONKURENCIA

Náš domov dotvára množstvo prvkov, ktoré mu dodávajú neopakovateľnú atmosféru. Typickým príkladom sú interiérové dvere. Ich tvarové, materiálové, ale aj technické vyhotovenie je mimoriadne variabilné. Jedno z najzaujímavejších riešení predstavujú v súčasnosti posuvné dvere.

Klasické dvere, ktoré sú zavesené na pántoch a ktoré sa otvárajú do priestoru, už dnes neoslovia každého. Pre mnohé interiérové riešenia nie sú totiž najvhodnejšie, a najmä potrebujú dostatok voľného priestoru, ktorý tiež nie je úplnou samozrejmosťou. Preto aj keď sa v slovenských domácnostiach ešte stále využívajú hlavne „pántové dvere“, čoraz viac preniká do našich príbytkov ich konkurencia – posuvné dvere.

Otvorený priestor

Jedným z dôvodov, prečo sa posuvným dverám darí stále viac, je popularita otvorených priestorov. Kuchyne prepojené s obývacou izbou sú dnes obľúbeným dispozičným

riešením. Niekedy však vzniká situácia, že je potrebné veľký priestor dočasne rozčleniť na menšie celky, prípadne operatívne zmeniť veľkosť jednotlivých miestností alebo zabezpečiť súkromie. A ruka v ruku s tým ide aj požiadavka, aby takáto zmena bola estetická a zároveň zaberala čo najmenej priestoru. Posuvné dvere takýmito atribútmi disponujú. Navyše sa pri nich zväčša môžeme rozhodnúť, či sa budú posúvať po povrchu steny, alebo sa budú zasúvať do puzdra zabudovaného v stene.

Dvere na stenu

Montáž dverí na stenu nie je náročná. V cene posuvných dverí je zahrnutá aj montážna súprava, vďaka ktorej inštaláciu zvládne aj

Sklenené dvere sa môžu stať zaujímavým dizajnovým prvkom.

Elegantné riešenie, ako prepojiť kuchyňu s obývacou izbou.

priemerne zdatný domáci majster. Tesne pri stene, vedľa stavebného otvoru, bude potrebné osadiť koľajnicu, po ktorej sa budú dvere posúvať. Otvorené dvere sú teda neustále na očiach, iba posunuté pred stenou. Tento fakt môžeme využiť v náš prospech, ak budeme dvere považovať ako interiérový doplnok. Pokiaľ sa rozhodneme pre sklenenú výplň, máme na výber takmer neobmedzené množstvo farebných variantov, vzorov či povrchových úprav. Ak bude náš výber optimálny, získame vizuálne jednotný a presvetlený priestor. Pri inštalácii treba dať pozor na to, aby otvorené dvere nebránili prístupu k vypínačom a zásuvkám.

Stavebné puzdro

Montáž dverí zasúvajúcich sa do puzdra je o čosi náročnejšia. Technicky, časovo aj finančne. Do vnútra steny je totiž potrebné najskôr namontovať hliníkový alebo pozinkovaný rám, v ktorom je umiestnené stavebné puzdro, a až potom je na rade montáž samotných dverí. Stavebné puzdro je možné umiestniť nielen do vnútra murovaných priechodov, ale i do tých sadrokartónových. Obmedzenie nevytvára ani samotná hrúbka priečky či výška stavebného otvoru, pretože puzdro sa vyrába aj v atypických rozmeroch. Po odsunutí dvere „zmiznú“, ukryjú sa do steny. Sú teda maximálne diskrétné. Ďalším plusom je, na rozdiel od dverí posúvajúcich sa na stene, väčšia plocha voľného miesta. K stene tak môžeme umiestniť nábytok. Stavebné puzdro je súčasťou steny, no keďže má rovnakú povrchovú úpravu, nie je vidieť a nepôsobí rušivo.

Dvere zasúvajúce sa do puzdra sú vhodné aj pre atypické priestory, podkrovia či bytové jadrá.

Lamelové dvere

Ďalšou alternatívou interiérových dverí, ktoré nezaberú veľa miesta, sú lamelové (zhrňovacie) dvere. Využívajú sa najmä pri malých priestoroch – čiže ako dvere do kúpeľní, WC či chodieb. Ich otváranie môže byť jednostranné alebo obojstranné. Montáž tohto typu dverí zvládne bez problémov aj menej skúsený domáci majster. Dvere pozostávajú z jednotlivých lamiel, ktoré sú uchytené do vodiacej lišty v hornej časti. Na bokoch zárubne sú bočné lišty, ktoré umožňujú zatváranie a otváranie (dovieranie zabezpečuje magnet). Lamely aj ostatné komponenty sú vyrobené zo stálofarebného plastu odolného proti vlhkosti. Dvere môžu byť plné, prípadne v nich môžu byť zabudované plastové okienka. Miernou nevýhodou týchto dverí je, že po ich otvorení je dverný otvor užší než pri ostatných typoch dverí.

Text: Oldřiška Luptáková
(v spolupráci s J. A. P. Slovakia)
Foto: Hopa Slovakia, www.jap.sk

Zhrňovacie dvere sú populárne aj pre jednoduchú montáž.

VÝHODY POSUVNÝCH DVERÍ

- ✓ Šetria miestom v interiéri (pri dverách posúvajúcich sa na stene je to 0,1 m², pri dverách zasúvajúcich sa do puzdra až 2 m² voľného miesta).
- ✓ Priechody do jednotlivých miestností sú bezbariérové.
- ✓ Tiché, bezpečné a pohodlné otváranie a zatváranie (zvládnu ho aj deti a seniori).
- ✓ Môžu byť zaujímavým dizajnovým prvkom.
- ✓ Výber z rôznych dĺžok krídel a rozmanitých materiálov.

NEVÝHODY POSUVNÝCH DVERÍ

- ✓ Keďže nedoliehajú k stene do takej miery ako klasické dvere, nezabezpečujú takú zvukovú a tepelnú izoláciu.
- ✓ Montáž dverí zasúvajúcich sa do puzdra si vyžaduje v byte stavebné úpravy.

MÁME NOVÚ WEBSTRÁNKU!

PRVÁ STAVEBNÁ SPORITEĽŇA
SPORENIE ÚVERY POI

Naša webová stránka vás ako kompas sprevádza informáciami o banke i bankových ponukách. Vedie vás za cieľom, ktorý sledujete. Či si chcete vypočítať výšku optimálneho vkladu na účet stavebného sporenia, alebo predpokladanú výšku mesačnej splátky úveru. Či si chcete pozrieť informácie o svojom stavebnom sporení, vyhľadať kontakt na najbližšieho obchodného zástupcu, alebo si len prečítať najnovšie bankové správy. Aby ste to mohli robiť ešte komfortnejšie a intuitívnejšie, v krajšom a priateľskejšom prostredí, vynovili sme stránku PSS tak, aby jej dizajn splňal tie najprísnejšie estetické a funkčné kritériá. A pridali sme aj niečo navyše. Váš časopis DOMa dostal vlastný priestor pod záložkou Lišiacke trendy v bývaní. Kliknite si naň hneď teraz.

Sporenie: Je to základ nášho bankového produktu. Po rozkliknutí buttona sa dostanete na výber – sporenie so štátnou prémie, online Sporenie Lišiak, sporenie pre deti alebo sporenie so stavebným úverom. Na každej z podstránok na vás čaká množstvo užitočných informácií vrátane kalkulačky sporenia i potrebných dokumentov.

Sporenie

Ideálne riešenie na výhodné a bezpečné zhodnotenie peňazí.

> Chcem vedieť viac

Úvery: Podobnú štruktúru nájdete aj v sekcii úvery. Stačí sa len rozhodnúť, aký potrebujete. Vyšší alebo nižší, na výstavbu domu alebo na zariadenie domácnosti. Pod každým nájdete logicky zoradené informácie s možnosťou nadviazania kontaktu s obchodným zástupcom.

Úvery

Široké možnosti financovania nového alebo lepšieho bývania.

> Chcem vedieť viac

POZRITE SI SVOJE STAVEBNÉ SPORENIE ONLINE

- Aktivujte si službu Moja PSS

VIAC INFORMÁCII

Moja PSS: Novozriadená sekcia Moja PSS podčiarkuje proklientskú orientáciu vynovenej stránky. Umožní vám mať stály prehľad o svojich vkladoch, o ich zhodnocovaní, úrokoch či pripisovaní štátnej prémie. Umožní vám tiež sledovať vývin svojho úveru až po jeho splatenie.

Časopis DOMa

Súčasťou redizajnovaného webu je aj novinka v podobe pohyblivej záložky Lišiacke trendy v bývaní. Po kliknutí na ňu sa dostanete do online verzie časopisu DOMA. Rozdelili sme ho do sekcií a umožnili vám tak jednoduché a rýchle vyhľadávanie informácií, ktoré vás zaujímajú.

Lišiacke trendy v bývaní

Dokumenty a tlačivá

Kalkulačky

Poistenie: Pod buttonom poistenie sú umiestnené tri záložky – poistenie pre váš dom a byt, poistenie pre vašu rodinu a pohrebné poistenie. Áno, aj tieto produkty vám sprostredkujú obchodní zástupcovia PSS a na našej stránke si o nich prečítate všetko potrebné.

Poistenie

Bezpečná ochrana pre vás a váš
maietok pri nečakaných situáciách

> **Chcem vedieť viac**

Bytové domy: Už 16 rokov sa venujeme financovaniu obnovy bytových domov. Vďaka nášmu výhodnému úverovému programu bol každý siedmy bytový dom na Slovensku obnovený z prostriedkov PSS. Tu nájdete informácie, ktoré vás priblížia ku krajšiemu a úspornejšiemu bývaniu.

Bytové domy

Komplexný program zameraný
na starostlivosť o bytové domy.

> **Chcem vedieť viac**

FAREBNÁ ZIMA V ZÁHRADE

Keď sa povie „zima v záhrade“, aj vy si predstavíte zasnežený biely reliéf a pocukrované vetvičky stromov? Alebo v tom horšom prípade skôr monotónnu „šedú“? Záhrada nás však aj počas zimy dokáže príjemne prekvapiť žiarivými farbami.

Hoci teraz už toho so „šedivou“ či „bezfarebnou“ záhradou veľa nenarobíte, môžete sa prinajmenšom inšpirovať a začať vyberať rastliny, ktoré na jar vysadíte, aby vás počas nasledujúcich zim záhrada potešila svojou farebnosťou.

Pestré koráliky

Do záhrady vnášajú počas zimy farbu predovšetkým dreviny s okrasnými plodmi. Na začiatku zimy sú to napríklad plody okrasných jabloní, vždyzelenej hlohyně (*Pyracantha coccinea*), jarabiny (*Sorbus aria*), skalníka (*Cotoneaster horizontalis*), bršlena (*Euonymus europaeus*) alebo cezminy (*Ilex aquifolium*). Červenkasté bobule vždyzelenej cezminy sú skutočnou ozdobou záhrady nielen počas skorej, ale aj neskorej zimy. Vďaka cezmine získate

i vďačnú adventnú dekoráciu. V ponuke sú aj mnohé kultivary s bielo alebo žltou panašovanými listami. K najkrajším okrasným krom s ozdobnými plodmi patrí krásnoplod (*Callicarpa bodinieri*). Plody tohto opadavého listnáča sú buď biele, alebo nádherne fialové, lesklé, usporiadané v bohatých súplodiach. Z menších drevín upúta pozornosť množstvom červených plodov gaultéria (*Gaultheria procumbens*). Prosperuje vo vegetačných nádobách alebo vo vresoviskách.

Krásnoplod

V zimnom období záhradu spestria steblá bambusov. Pôsobivé sú aj s jemným snehovým popraškom. Trsovito rastúce druhy sa nebudú invazívne šíriť do okolia.

Cezmína

Dekoratívne kry

Kry s dekoratívnymi a farebnými plodmi môžete vysádzať od jari až do neskorej jesene. A aby bola úroda plodov každoročne bohatá, vyberte pre ne slnečné miesto s priepustnou a výživnou pôdou. Uplatnia sa nielen ako solitéry, ale aj v skupinách s inými krami či v živých plotoch. Nezabudnite, že atraktivita ich plodov vynikne najviac vtedy, ak sú zasadené pred vždyzelenými drevinami (listnáčmi či ihličnanmi).

K najkrajším krom kvitnúcim počas zimného obdobia patrí hamamel, jazmín, kalina a zimovec. Potrebujú chránené a dobre viditeľné miesto.

Trvalky a okrasné trávy

V zimnom období sú mimoriadne pôsobivé i mnohé druhy okrasných tráv. Bohatá je ponuka ostríc (*Carex*), ktoré nás očaria farebne výraznými, najčastejšie hnedastými alebo takmer do medena sfarbenými stebkami. Ostrice sú vhodné do väčších i menších záhrad. Pokiaľ ide o trvalky, v zime sú na pohľad lahodné nielen druhy, ktoré dekorujú odkvitnuté súkvetia (rozchodníkovce, rudbekie, veroniky, monardy, astilby, rebríčky). K najkrajším v zime kvitnúcim trvalkám patria tie so vždyzelenými listami (bergénia, kopytník, čemerica).

Bambusy

Aj kôra zaujme

Niektoré druhy stromov či krov počas zimného obdobia zaujmú štruktúrou kôry alebo jej farebnosťou. Prekrásnu, výraznú krvavočervenú sfarbenú kôru ponúka svib biely (*Cornus alba* „Sibirica“). Táto drevina má množstvo kultivarov, ktorých mladé výhony môžu byť sfarbené nielen do červena, ale aj do oranžova či takmer fialova. Pekne sfarbenú kôru, často do červena, majú aj niektoré druhy japonských javorov. Výrazne žltou kôrou upúta v záhrade vrba (*Salix alba* „Vitellina“), svib (*Cornus stolonifera* „Flaviramea“), štedrec alpínsky (*Laburnum alpinum*), bledohnedou farbou pajazmín (*Philadelphus coronarius*), zelenožltou zlatovka (*Forsythia intermedia*), svetlivozelenou kéria (*Kerria japonica*), zanovät (*Cytisus*) alebo kručinka (*Genista*). Z briez má najkrajšie vyfarbenú kôru breza papierovitá (*Betula papyrifera*). Zaujímavo však pôsobí aj kôra brezy čiernej (*Betula nigra*), ktorá sa nápadne odlupuje.

Stále zelené

Neprehliadnuteľné sú vždyzelené dreviny, ktorých ponuka je mimoriadne široká. Vďaka nim sa v záhrade aj počas mrazivých dní objavuje vzácna zeleň. Krásou osloví najmä nenáročná skimia (*Skimia japonica*), ktorá vynikne pred tmavým pozadím z ihličnanov alebo v popredí skupín. Dorastá do výšky 1 m, má príjemne aromatické listy a darí sa jej aj vo vegetačných nádobách. Vďaka sú aj vavrínovce (*Prunus laurocerasus*), ktoré upútajú väčšími kožovitými listami. Môžeme ich využiť aj na výsadbu do živých plotov. V zimnej záhrade zaujmú aj majestátné pôsobiace kaliny (*Viburnum rhytidophyllum*), pestré aukuby (*Aucuba japonica*), prípadne nižšie bršleny (*Euonymus*), ktoré sú vhodné aj do veľmi malých záhrad. Klasikou je brečtan, ktorý zazelená problematické miesta, prípadne krušpán, ktorý môže v našich rukách nadobudnúť podobu netradičného umeleckého diela, pretože sa vynikajúco tvaruje.

Svib

Ocel'ovomodré ihličnany

Fascinujúcu farebnosť do záhrady vnášajú aj mnohé ihličnany. Niektoré sfarbiajú počas chladnej zimy svoje ihličie do ocel'ovomodrých až sivastých odtieňov. K takýmto patrí borievka obyčajná (*Juniperus communis* „Hibernica“), ktorá upúta aj kompaktným stĺpovitým vzrastom. Efektne je aj modrosivé ihličie borievky šupinatej (*Juniperus squamata* „Blue Star“). Klasikou je strieborný smrek (*Picea pungens* „Glaucua“). Niektoré borovice na zimu sfarbiajú ihličie do žltá (*Pinus mugo* „Winter Gold“), vybrané tuje (*Thuja occidentalis* „Mirjan“) zase do oranžova. Možnosť, ako dodať záhrade v zime viac farieb či zaujímavých prvkov, je veľa. Záhradníctva dnes už disponujú širokou ponukou. Záhrada nás tak môže svojou farebnosťou tešiť nielen počas hlavnej sezóny, ale aj v najchladnejších mesiacoch roka.

Text a foto: Daniel Košťál

Borovica

Ukážková obnova

OD STUPAČIEK AŽ PO KAMERY

Rača má svoju typickú atmosféru. Bývanie v tejto bratislavskej lokalite si nevedia vynachváliť najmä tí, ktorí majú radi prírodu. Nájdú tu pokoj odľahlejšej mestskej časti a romantickú atmosféru vinohradníctva, ktorá sa odtiaľto ešte nestihla vytratiť.

Vinice, blízkosť lesov s turistickými a vychádzkovými trasami, pôvodné račianske domčeky... to všetko dotvára unikátny kolorit tohto miesta. Možno aj preto jej popularita rastie a v ostatnom čase tu pribúda čoraz viac novostavieb. Nedajme sa však pomýliť, aj Rača sa týka „sídliškový fenomén“. Aj tu nájdeme klasické paneláky a všetko to, čo s nimi súvisí – mladické partie postávajúce pod bránami, drobné výtržníctvo, poničené spoločné priestory a chátrajúce fasády bytoviek.

Keď treba obnovu

Je už akýmsi osudom panelových domov – špeciálne tých vyšších, s väčším počtom bytov – že sú náročné na údržbu. Dalo by sa hovoriť priam o „neudržateľnosti“. Mnohé panelové domy, ktoré boli postavené ešte za čias socializmu a odvtedy neprešli obnovou, dnes vyzerajú naozaj odstrašujúco. Schátrali a mládež tak svojim spôsobom pozývajú na ďalšie ničenie a vandalizmus. Týmto problémom čelili aj obyvatelia panelového domu na Žarnovickej ulici č. 5. Štrnásťposchodová bytovka, v ktorej žije viac než 70 rodín, bola postavená v 80. rokoch. Má už teda čo-to za sebou. Brána, výťahy aj chodby ešte pred časom nevyzerali najlepšie, vnútorné schodisko sa uvoľňovalo od steny, za domom sa povaloval odpad a okolo kontajnerov boli neustále porozhadzované smeti. Okrem neporiadku trápili obyvateľov obrovské tepelné úniky v dome, a tiež vysoké výdavky na energie a tepelný diskomfort. Nebolo pochýb, že všeličo treba zmeniť.

na návštevu

5
117611

Zmena potrebuje líderku

Domy, v ktorých sa obyvatelia rýchlo menia a kde majitelia počas roka nežijú a byty iba prenajímajú, zvyknú mať problém s tým, že niet osoby, ktorá by sa zmeny ujala. Bytovka na Žarnovickej ulici našťastie takúto líderku má. Je ňou jedna z pôvodných obyvateľiek, Mária Červenková. Pretože sa už na neporiadok a zničené priestory nemohla dívať, a miestami išlo dokonca o bezpečnosť (napríklad uvoľňujúce sa schodisko), začala zmeny krok za krokom realizovať. „Som síce na invalidnom dôchodku, ale nedokázala by som len tak doma sedieť a nič nerobiť. Hovorila som o potrebe zmeny s niekoľkými pôvodnými obyvateľmi domu a tí so mnou súhlasili. Záležalo nám na tom, chceli sme predsa bývať kvalitne a pekne,“ hovorí čiperná červenovlasá pani, ktorá zmeny iniciovala. Dom v jej osobe získal nielen manažérku obnovy, ale aj človeka, ktorý po rekonštrukcii dohliada na to, aby sa v dome udržal poriadok a nové zariadenie sa nezničilo.

Ako v novostavbe

Obnova je zrealizovaná tak profesionálne, že keď vkročíme do vnútra bytovky, máme na chvíľu pocit, že sme sa ocitli v novostavbe. Dokonca ešte aj spoločné priestory, v ktorých sa obyvatelia

stretávajú na domových schôdzach, sú zrekonštruované nadštandardne (nová dlažba, sociálne zázemie a i.). Množstvo drobných detailov a vkus, s ktorou je obnova urobená, takmer vyraža dych. Všetko je novučičké, voňavé, čisté. Pravdaže, zmeny v dome sa realizovali na etapy a najskôr bolo treba podniknúť základné opatrenia proti únikom tepla. Ako prvá sa v roku 2003 zateplila štítová stena a strecha. O rok neskôr sa zateplil aj zvyšok fasády a potom sa vymenili okná. Asi najväčšiu zmenu z hľadiska tepelnej pohody prinieslo to, že na chodbách sa otvorené mreže vymenili za klasické plastové okná. „Zatepľovanie sme robili na trikrát. A keď už sme v roku 2006 mali spravené všetky opatrenia proti únikom tepla, prišiel rad aj na kotolňu,“ hovorí pani Červenková. Vybudovania kotolne sa ujala šikovná firma, a tak boli do pol roka všetky práce hotové. A výsledok?

FINANCOVANIE S PSS

Mária Červenková

„Na hĺbkovú obnovu bytového domu sme si zobrali úver so splatnosťou 15 rokov. Keď sa znížili úrokové sadzby, navýšili sme peniaze aj na obnovu interiéru. Splácanie v súčasnosti nepocítujeme a predpokladáme, že o 7-8 rokov budeme mať úver vyplatený. Na spolupráci s PSS oceňujeme najmä dobrú komunikáciu.“

Kotolňa k pohodovému životu obyvateľov len a len prispela. „Vlastnú kotolňu sme si zriadili preto, lebo sme už nedokázali akceptovať vysoké ceny od dodávateľa tepla. Odpojili sme sa a sme spokojní. Prednedávnom sme iba vymenili čerpadlo. Potrebovali sme vyregulovať systém a navyše nám praskalo v radiátoroch. S novým silným čerpadlom sme sa tohto problému zbavili,“ vysvetľuje Mária Červenková. Nezanedbateľné je, že s novým čerpadlom ušetrí na elektrike. A aby pani Červenková nebola na starostlivosť o dom sama, dozor nad chodom kotolne drží jej manžel.

Od stupačiek až po kamery

„Chceli sme mať celý dom v poriadku, aj interiéru, aby sme sa tu cítili príjemne,“ hovorí pani Červenková. A tak je logické, že keď prebehla základná obnova, prišiel čas aj na vynovenie interiéru. Dnes je už všetko úhladné, má svoj poriadok, na chodbách ešte stále vonia maľovka. Vstupná brána má zabudovaný elektronický vrátnik, dvere a zárubne sú vymenené a tie, ktoré nie sú nové, sú aspoň pekne natreté, s novými kľučkami. Všetko je farebne zladené a vnútro domu pôsobí harmonicky. „Všetko som navrhla aj kúpila sama. Dala som si však poradiť od syna,“ usmieva sa pani Červenková, ktorá pre vstupné priestory vybrala decentnú sivú farbu. Zatiaľ poslednou novinkou v dome sú výťahy, ktoré boli vymenené pred rokom. A keďže v dome sú nainštalované aj bezpečnostné kamery, s trochou nadhľadu by sme mohli povedať, že dnes je už dom naozaj zrekonštruovaný „od stupačiek až po kamery“. Práve tri kamery, ktorých inštaláciu odsúhlasili všetci majitelia bytov, veľmi pomáhajú kvalite bývania v dome. „Žije tu veľa ľudí, množstvo bytov je prenajatých, bez toho

by sme poriadok neudržali. Ideálne by bolo, keby si obyvatelia vynovené priestory vážili, dávali na ne pozor, nepoškodzovali ich. Ale v realite to tak vždy nie je. Kedysi by záškodník odprisahal, že on škodu neurobil, teraz stačí ukázať kamerový záznam a je po diskusii,“ upresňuje Mária Červenková dôvody, prečo sú kamery v ich dome nevyhnutné. Ako príklad uvádza kontajnerové stojisko. Kedysi s ním boli problémy nepretržite. Dnes je uzamknuté, vybavené solárnym senzorovým osvetlením a vďaka tomu, že kamery „dovídia“ až ku kontajnerom, sa už vedľa smetných nádob žiadny odpad nepovaluje.

Vzorom pre ostatných

Veľkých panelových domov, ktoré riešia ťažkosti s kvalitou bývania a čistotou, je v okolí viacero. Obyvatelia niektorých z nich chodia do tejto ukázkovo vynovenej bytovky nakúkať. Niektoré si postupne dávajú vymeniť stupačky, obnovujú výťahy, prípadne si tiež dávajú nainštalovať kamery. „Ak sem príde niekto, kto povie, že tu máme pekne, to ma samozrejme vždy poteší. A ak viem, tak sa rada podelím aj o informácie,“ hovorí Mária Červenková. Bytovka na Žarnovickej ulici č. 5 bola na tom ešte pred pár rokmi podobne ako iné zanedbané domy. Teraz je príkladom toho, že „keď sa chce, dá sa všetko“.

Text: Lenka Krištofová
Foto: Miro Pochyba

ÚSPORA PO OBNOVE Pavína Pavuková, PAMA správkyňa bytového domu

„Po úplnom zateplení bytového domu, obnove strechy, osadení okien do chodbových priestorov, osadení nových plastových dverí do schodiskového priestoru, novej vchodovej brány, zateplení soklov a výmene pivničných okien za plastové dosiahol bytový dom 30 % úsporu na teple. Po týchto prácach sa obyvatelia rozhodli vymeniť výťahy, vymalovať a obnoviť chodbové a schodiskové priestory a vestibul. Hoci sme porovnávali aj úvery z iných bánk, najvýhodnejšia bola ponuka od Prvej stavebnej sporiteľne. Bytový dom preto všetky zmeny financoval úverom od PSS.“

Bezúdržbové okná s vynikajúcou energetickou bilanciou

3 dôvody, prečo trojsklo VELUX

- › Tepelná úspora
- › Samočistiaca vrstva
- › Vrstva proti vonkajšiemu roseniu

**Teraz je ten správny
čas kontaktovať
našich montážnikov**

Nájdite si svojho montážnika na
www.velux.sk/3sklo • 02 33 000 555

1 Tri týždne pred Vianocami môžeme začať piecť medovníky. Pokojne aj skôr, ak ich dokážeme dobre ukryť pred maškrtnými členmi domácnosti.

2 Ozdobný veniec umiestnený na dverách navodí vianočnú atmosféru hneď pri vstupe do domu.

3 Police, okná a komody sa potešia nápaditým vianočným dekoráciám.

12 tipov pre ČAROVNÉ VIANOCE

Dlhé zimné večery zväčša trávime v teple nášho domova. Sladké ničnerobenie a rodinnú pohodu si užívame najmä počas sviatkov. Vtedy, ak chceme, nemusíme z domu ani vychádzať. Na čo nezabudnúť, ak si chceme okolo seba vyčarovať tú pravú vianočnú atmosféru?

4 Chvilu voľna si vychutnáme pri dobrej knihe, horúcom čaji, zababušení pod teplou dekou.

5 Darčeky môžeme zabaliť do vlastnoručne vyrobených balíčkov.

6

Stolovanie bude vyzerať zaujímavejšie, ak do stredu umiestnime adventný veniec.

nápady a inšpirácie

7

Adventný kalendár pripraví nám i deťom sladké prekvapenie na každý deň.

8

Neodmysliteľnou súčasťou Vianoc sú aj farebné svetielka.

9

Medzi symboly Vianoc patrí i betlehem. Útulnú atmosféru vyčarí najmä ak je osvetlený.

11

Vianočná ruža oživí každú sviatočnú tabuľu.

10

Škorica a sušené pomaranče rozvoňajú celú miestnosť.

12

Nemali by sme zabudnúť ani na domácich miláčikov. Mäkký vankúšik pod rozsvieteným stromčekom im určite urobí radosť.

Foto: isifa/Shutterstock

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

VÝROBA ADVENTNÉHO KALENDÁRA

Ak radi majstrujete a chceli by ste pre svojich najmenších vyrobiť originálny adventný kalendár, teraz je ten správny čas. Inšpirujte sa jednoduchými nápadiami a vyrobte si vkusnú dekoráciu, ktorá vašim deťom prinesie radosť.

Prekvapenia v balíčkoch

MATERIÁL A POMÔCKY

- ✓ drevená doska (14 × 85 cm)
- ✓ biela farba
- ✓ drevené štipce (24 ks)
- ✓ háčiky na zavesenie (2 ks)
- ✓ washi pásky (3 ks)
- ✓ dekoratívne čísla od 1 do 24
- ✓ špagát
- ✓ štetec hrubý a tenký
- ✓ tavná pištoľ, náplne
- ✓ kladivo
- ✓ nožnice
- ✓ pravítko
- ✓ ceruzka

AKO NA TO

- 1** Dosku s rozmermi 16 × 85 cm natrite bielou farbou a po vyschnutí náter zopakujte.
- 2** Na dosku z opačnej strany pribite kladivom háčiky na zavesenie, približne 4 – 6 cm od okrajov dosky.
- 3** Všetky štipce natrite z prednej strany aj po bokoch bielou farbou. Po vyschnutí náter opäť zopakujte.
- 4** Po vyschnutí farby ozdobte štipce washi páskami. Farbu, vzory a ich usporiadanie si môžete zvoliť ľubovoľne.
- 5** Pomocou pravítka a ceruzky si vymerajte rozstupy medzi číslami aj štipcami tak, aby boli rovnomerne rozmiestnené po celej šírke dosky. Na lepenie čísel a štipcov použite tavnú pištoľ.
- 6** Po nalepení nechajte čísla i štipce chvíľu schnúť. Na dosku pripevnite špagát, ktorý prevlečiete cez závesné háčiky. Kalendár stačí už len zavesiť na stenu.

TIP

Na štipce môžete pripevniť baličky rozličnej veľkosti, rôzne vrecúška alebo aj malé obálky, do ktorých vložíte drobné pozornosti (sladkosti, orešky, mince či krátke odkazy).

Text, foto a realizácia:
Miroslava Maceková

Aj pre dospelých

Ak kalendár vyrábate preto, aby ste ním potešili svojho partnera, okrem sladkostí či iných „dospeláckych“ dobrot môžete do obálok napísať aj niečo, čo preňho alebo pre ňu v ten deň môžete urobiť (napríklad „dnes ti uvarím ti večeru“).

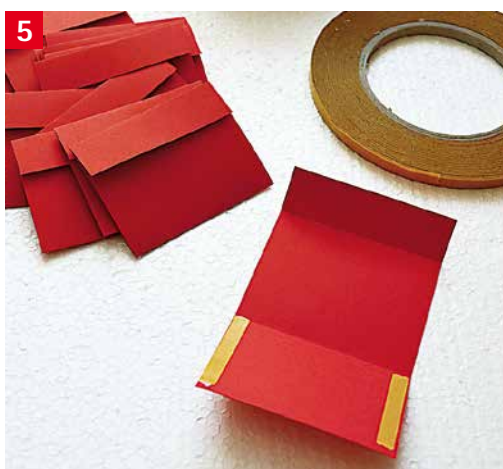
Krabička plná radosti

MATERIÁL A POMÔCKY

- ✓ okrúhla papierová krabička s vrchnákom (15 × 6,5 cm)
- ✓ červený papier vo veľkosti A4 (4 ks)
- ✓ drevené štipce mini (24 ks)
- ✓ drevené krúžky (hrúbka cca 2 – 3 mm)
- ✓ dekoračné čísla od 1 do 24
- ✓ dekoračná červená stuha
- ✓ tenká šnúrka na mašličky
- ✓ vianočné pečiatky (motív hviezdíček)
- ✓ poduška na pečiatky (čierna)
- ✓ obojstranná lepiaca páska
- ✓ tavná pištoľ, náplne
- ✓ nožnice
- ✓ pravítko
- ✓ ceruzka
- ✓ ryhovačka

AKO NA TO

- 1** Vrchnák krabičky musí mať vyberateľné dno. Niekoľko kusov drevených krúžkov ozdobte pomocou pečiatok s motívom vianočných hviezdíček.
- 2** Ozdobené krúžky umiestnite na dno vrchnáka krabičky rovnomerne – tak, aby ste vyplnili celú plochu. Krúžky prilepte tavnou pištoľou tesne vedľa seba, lepiť začnite od stredu.
- 3** Krabičku ozdobte dekoračnou červenou stuhou, prilepte ju obojstrannou lepiacou páskou.
- 4** Z červeného papiera si vyrežte 24 obdĺžnikov s rozmerom 12 × 7 cm. Finálna podoba obálky má mať rozmer 7 × 5,5 cm. Ryhovačkou si naznačte miesta prehnutia, od spodného okraja 4,5 cm, od horného 2 cm.
- 5** Obálky po bokoch zlepte obojstrannou lepiacou páskou tak, ako to vidieť na obrázku.
- 6** Každú obálku ozdobte dekoračným číslom, mašličkou a štipcom. Nakoniec ich stačí naplniť a vložiť do krabičky.

KALENDÁR DOBRÝCH SKUTKOV

Do malých obálok či balíčkov môžete okrem sladkej dobroty napísať aj dobrý skutok, ktorý môžu deti v daný deň vykonať.

Text, foto a realizácia:
Miroslava Maceková

PRÁCA, KTORÁ NABÍJA ENERGIU

Hovorí sa, že vo dvojici ide všetko lepšie. A ak sa manželia delia o spoločnú kanceláriu, dokonca sa v práci perfektne dopĺňajú, vtedy je obdiv naozaj na mieste. Andrej (41) a Zuzana (38) Mojžišovci pracujú pre PSS spoločne už niekoľko rokov."

Kedy ste sa zoznámili?

Andrej: Bolo to ešte počas vysokej školy.

Zuzana: Áno, na Vysokej škole dopravnej v Žiline. Odvtedy uplynulo už 17 rokov, ale to tam radšej nepíše. (smiech)

Čo vás priviedlo do PSS?

Andrej: U mňa to bola potreba zmeniť zamestnanie, ktoré ma už nie celkom uspokojovalo, a inzerát, ktorý som našiel na internete. V PSS hľadali obchodníkov, išiel som na konkurz a zobrali ma.

Zuzana: Už počas materskej dovolenky som pomáhala manželovi s administratívou. Zblízka som sa oboznámila s problematikou stavebného sporenia a po skončení materskej som sa z „výpomoci“ prepracovala na „kolegyňu“.

Na ktorú časť ponuky PSS sa špecializujete?

Andrej: Rád komunikujem s ľuďmi. Len zriedkavo by ste ma našli v kancelárii. O to častejšie sa pohybujem v teréne. A zameriavam sa na všetko, čo má naša banka v ponuke. Naše riešenia pre klientov sa totiž odvíjajú od ich potrieb. Niektoré potrebujú uzatvoriť stavebné sporenie, ďalší chce úver na bývanie. Ak si kúpi nehnuteľnosť, potrebuje ju poistiť, alebo chce poistiť seba. Každý má niekoľko príbuzných, ktorí tiež niečo potrebujú, a tak sa počet záujemcov o naše služby nabaľuje ako snehová guľa.

Zuzana: My to máme rozdelené. Andrej je obchodník a ja som tá pedantka, ktorá dotiahne detaily. Riešim zmluvy, vybavím veci v katastri nehnuteľností. Každý z nás robí to, v čom je dobrý. Ako dve súčiastky, ktoré do seba perfektne zapadajú.

Čo vám dala, prípadne vzala práca obchodnej zástupkyne, obchodného zástupcu?

Andrej: Táto práca nás živí a to je dôležité. Navyše nás baví, čo je nevyhnutné preto, aby sme ju mohli vykonávať s chuťou a úspešne. Obľubujem obchodné prípady, ktoré sú pre mňa výzvou. Pre mnohých ľudí je PSS prvou

a poslednou bankou, ktorá im vďaka výborne nastaveným úverovým podmienkam dokáže pomôcť pri financovaní bývania. Často si prácu berieme aj domov, takže nám zaberie aj viac než bežných osem pracovných hodín, nemám však pocit, že by tým naša rodina o niečo prichádzala.

Zuzana: Doplním len, že radosť, ktorú prejavia klienti potom, ako vyriešime ich problém, nám dobíja baterky. Mnohí sa dokonca stali našimi kamarátmi. Vynaložený čas a námahu teda neľutujeme.

Môžete na ilustráciu uviesť konkrétny prípad úspešne zdolanej výzvy?

Andrej: Prišla za mnou pani, ktorá bola tak záuverovaná, že spolu so svojimi deťmi platili každý mesiac niekoľko splátok v celkovej výške 2 800 eur. Bola zúfalá a mala strach, čo bude, keď to prestanú zvládať. Našťastie sme našli riešenie, ako všetky úvery zlúčiť do jedného a refinancovať ich novým – výhodnejším úverom. V súčasnosti mesačne uhrádza jedinú splátku vo výške 500 eur.

Nemáte niekedy chuť vyskúšať si inú prácu?

Andrej: O zmene neuvažujeme. A prečo by sme aj mali? Práca nás baví, je ohodnotená, okamžite z nej máme spätnú väzbu. Skrátka, dáva nám zmysel.

Zuzana: Neplánujeme prestať. Skôr naopak, uvažujeme, ako pracovať ešte kvalitnejšie a efektívnejšie.

Text: Robert Juriš
Foto: Miro Pochyba

*Andrej Mojžiš
a Zuzana Mojžišová*

Obchodní zástupcovia: 6 rokov, 2 roky
Na práci pre PSS sa im páči: ...že na každý problém existuje riešenie
Spoločné záľuby: štvorročná dcérka
Ela, cestovanie, výlety do okolia
Banskej Bystrice, zimné športy,
starostlivosť o rodinný dom
Kontakt: 0917 816 762
Email: andrej.mojzis@fopss.sk

Pohodové kávičkovanie

Baví nás obdarúvať našich čitateľov a čitateľky zaujímavými cenami. A ak milujete kávu, ale na kuchynskej linke či v pracovni vám ešte chýba kávovar, túto šancu by ste si určite nemali nechať ujsť!

S DOMa totiž teraz môžete vyhrať 1 x KÁVOVAR od renomovaného výrobcu.

AKO SA ZAPOJIŤ DO SÚŤAŽE?

Je to jednoduché!

1. Prostredníctvom AppStore alebo Google Play si do telefónu alebo tabletu stiahnite mobilnú aplikáciu DOMa.
2. Aplikáciu otvorte, kliknite na DOMa 4/2016 a na strane 31 si prečítajte súťažnú otázku.
3. Správnu odpoveď pošlite **do 15. januára 2017** mailom na adresu **doma@pss.sk** alebo poštou na adresu: **Časopis DOMa, Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., P. O. BOX 48, 829 48 Bratislava.**
4. K odpovedi nezabudnite priložiť adresu, na ktorú vám máme výhru doručiť.
5. Meno jedného výhercu či výherkyne oznámime v DOMa 1/2017.

Do súťaže o 2x wellness sadu sa zapojilo 58 súťažiacich. Všetky odpovede, ktoré nám boli doručené do redakcie, boli správne a spomedzi nich sme vyžrebovali výherkyne: **Zuzanu Janekovú z Galanty a Reginu Feckovú zo Štôle. Gratulujeme!**

Niečo navyše:

V elektronickej verzii časopisu nájdete aj rozšírené fotogalérie, panoramatické zábery, videá alebo odkazy na zaujímavé linky.

TIP pre vás

Uľahčíte si cestu k súťažnej otázke naskenovaním QR kódu, ktorý vás nasmeruje priamo k mobilnej aplikácii DOMa.

	Slovenský zväz vojakov v zálohe	chirurgické klieštiky	ELAIA, SÉM	megapond (zn.)	mužské meno	tulenia kožušina	povzdych	javiskový predmet		osobné zámeno	Noemov syn	PEÁN, SIP	riečka	5
EČV Stropkov			kvantový generátor						hriadeľ			rímskych 1005		
česká predložka			3 Middle East						oddelenie neogénu			a iné (skr.) arabský člen		
1				značka tália odpočívka v spánku			kód Kene pookriala			šarvátka tlačová agentúra Švédsko				
strpia						nenáročná obilnina grécke sídlo					šire pole patriaca Elovi			
	2	v gréckej mytológii krv bohov	4 predložka									kód Rumunska podpis anonyma		
chová					citoslovcie liznutia krajská voj. správa			stroj na plnenie nahý model						
ozvena				mútia predložka						tamten pretlač na známkach				
Lettre Ordinaire			6									aký (hovor.)		
plošná miera			bodavý hmyz				tropický mravec					povzdych		

Prvá stavebná sporiteľňa (tajnička). Správne znenie tajničky posielajte poštou na adresu DOMa, JAGA GROUP, s. r. o., Lamačská cesta 45, 841 03 Bratislava 42 alebo e-mailom na doma@jaga.sk do 15. 1. 2017 (v e-mailech nezabudnite uviesť aj vašu poštovú adresu). Na troch výhercov čaká ročné predplatné časopisu Tvorivé bývanie. Za správnu tajničku z časopisu DOMa 3/2016 získavajú ročné predplatné časopisu Tvorivé bývanie Viera Švoliková z Kozároviec, Eva Fűrhoferová z Krupiny a Ladislav Bodinek z Košíc. Srdečne gratulujeme.

VÝHODNÉ ÚVERY NA

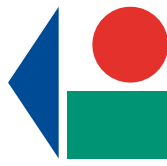

Využite naše výhodné úvery a bývajte lepšie vďaka:

- nízkym mesačným splátkam
- nášmu individuálnemu prístupu
- využitiu úveru aj na obnovu bytových domov

Infolinka: 02/58 55 58 55

Viac na www.pss.sk

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITEĽŇA